

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 16P/206/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2313215889
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Krištofík
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2015:2313215889.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta sudcom JUDr. Miroslavom Krištofíkom vo veci starostlivosti o maloleté deti X., M., H.. XX.X.XXXX, B., H.. XX. X. XXXX B. R., H.. XX. X. XXXX, všetky bytom u otca v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, deti rodičov, otca M. X., H.. X.X.XXXX, C. S. K. XXX, matky E. X., H.. XX. X. XXXX, C. D., C. XX, toho času D. N. XX, vo N. N. Ú.K. H.-L., o návrhu otca na zvýšenie výživného, dňa 20. 04. 2015 takto

rozhodol:

Súd zvyšuje vyživovaciu povinnosť na maloleté deti X., M., H.. XX.X.XXXX zo sumy 30,- EUR mesačne na sumu 80,- EUR mesačne, na maloletú B. a R. zo sumy 30,- EUR mesačne na každé dieťa na sumu 50,- EUR mesačne na každé dieťa, na všetky deti dňom 20.6.2013, ktoré výživné je povinná matka platiť vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám otca.

Zročné výživné za obdobie od 20.6.2013 do 20.4.2015 na maloletú M. X. vo výške 1100,- EUR je matka povinná zaplatiť v jednorazovej splátke do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Zročné výživné za obdobie od 20.6.2013 do 20.4.2015 na maloletú B. a R. X. vo výške 440,- EUR na každé dieťa je matka povinná zaplatiť v jednorazovej splátke do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 2P/66/2012-53 o rozvode manželstva zo dňa 23.8.2012 v časti o výživnom na všetky maloleté deti.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Otec sa návrhom podaným na súde dňa 20. 6. 2013 domáhal, aby súd zvýšil matke vyživovaciu povinnosť na maloleté deti zo sumy 30 eur mesačne na sumu 100 eur mesačne na maloletú M., a na maloleté deti R. B. B. na sumu po 80 eur mesačne na každé dieťa. Deti mu boli zverené rozsudkom OS Bánovce nad Bebravou o rozvode manželstva a úprave rodičovských práv k maloletým deťom č.k. 2P/66/2012-53 zo dňa 23. 08. 2012 ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 31. 08. 2012. Matka maloletých detí od počiatku na výživu detí neprispieva a poberá náhradné výživné vo výške 90 eur na všetky deti. Od septembra 2013 budú aj maloleté deti B. B. R. navštevovať 1. ročník základnej školy a tým, sa mu podstatným spôsobom zvýšia výdavky na deti. Maloletá M. bude navštevovať 4. ročník základnej školy v S..

Otec sa na pojednávaní vyjadril tak, že na podanom návrhu na zvýšenie výživného trvá, výživné, ktoré dostáva namiesto matky od štátu nepostačuje na pokrytie základných potrieb maloletých detí. Z dôvodu starostlivosti o deti si nevie nájsť zamestnanie. Vykonáva aktivačné práce od novembra 2014 a príjmy do marca 2015 dosiahol v priemernej výške cca 194 eur. Čo sa týka výdavkov na deti tieto založil do spisu. Matka sa o deti nestarala, často ich nechávala samé, bez zaopatrenia. Výživné na deti neplatí, s deťmi nemá záujem sa stretávať.

Matka sa na dožiadanom súde vyjadrila tak, že súhlasí so zvýšením výživného na každé dieťa o 10 eur. Okrem uvedených detí má ďalšie tri deti a to plnoletého M. voči ktorému má vyživovaciu povinnosť

vo výške 30 eur mesačne, a maloletému Z. S., vo výške 30 eur a maloletému K. C. vo výške 30 eur mesačne. Všetky deti boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti jej matky. Byva u starého otca v D. N., je živnostníčka naposledy pracovala v roku 2011. Je nemajetná. Nezaplatené výživné od septembra 2013 nie je schopná zaplatiť z toho dôvodu, že jej neboli vyplatené faktúry z podnikania.

Kolízna opatrovníčka sa na pojednávaní vyjadrila tak, že navrhuje, aby súd zvýšil výživné na mal. deti X. a to na mal. M. vo výške 80,- EUR mesačne a na mal. R. B. B. na sumu po 50,- EUR mesačne na každé dieťa. Čo sa týka zvýšenia výživného na mal. M. navrhujem sumu 80,- EUR z toho dôvodu, že matka sa nachádza v ÚVTOS a nie je známe, či je zaradená do pracovného procesu. Keďže otcovi je možné vyplácať náhradné výživné vo výške max. 108,- EUR mesačne vzhľadom na to, že maloletá nastúpila na 2. stupeň ZŠ je to adekvátne výživné a na dvojčičky, ktoré navštevujú 1. stupeň ZŠ je tu ešte možné zvýšiť výživné. Keby sa teraz určil strop, už by nebolo možné viac zvyšovať výživné. Čo sa týka vzniku zvýšenia výživného, navrhuje, aby súd zvýšil výživné od podania návrhu.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa s kópiami rodných listov maloletých detí, rozsudkom OS Bánovce nad Bebravou č.k. 2P/66/2012-53 zo dňa 23. 08. 2012 o rozvode manželstva a úprave rodičovských práv k maloletým deťom, obsahom spisu 1P/109/2011-34 o schválení rodičovskej dohody, správou ÚPSVaR Prievidza o tom, že matky nie je evidovaná na ÚP, zo dňa 25. 9. 2013, potvrdeniami o návšteve školy maloletými deťmi potvrdením ÚPSVaR Galanta o poberaní dávky v hmotnej núdzi otcom v období od 6/2012 do 9/2013, dokladmi založenými otcom na čl. 53 až 69 spisu o príjmoch otca, potvrdením ÚPSVaR Galanta zo dňa 2. 10. 2013 o vyplácaní dávky v hmotnej núdzi otcovi maloletých detí od. 01. 6. 2012 vo výške 173/90 eur mesačne, oboznámení sa s výpoveďou matky pred dožiadaným súdom, výpisom zo živnostenského registra OÚ Bánovce nad Bebravou, rozsudkom OS Bánovce nad Bebravou 1T/57/2012-206 s uznesením KS Trenčín 2Tos/128/2014-2019, potvrdením ÚPSVaR Galanta o vyplatených dávkach za vykonávanie aktivačných dávok, ostatným obsahom spisu a zistil nasledujúci skutočný stav vecí:

Rozsudkom OS Bánovce nad Bebravou č.k. 2P/66/2012-53 zo dňa 23. 08. 2012 o rozvode manželstva a úprave rodičovských práv k maloletým deťom boli maloleté deti na čas po rozvode manželstva zverené do osobnej starostlivosti otca a matke bola určená vyživovacia povinnosť vo výške po 30 eur mesačne na každé dieťa. V tom čase maloletá M. navštevovala základnú školu a maloleté deti B. B. R. malo navštevovať predškolské zariadenie. Od septembra 2013 začali všetky maloleté deti navštevovať školskú dochádzku, M. 4. ročník základnej školy a mladšie sestry R. B. B. 1. ročník základnej školy. Matka sa v súčasnom období nachádza vo VT OS z dôvodu premeny pôvodne uloženého testu pre trestný čim ohrozenia mravnej výchovy mládeže.

V čase rozvodu manželstva boli obaja rodičia nezamestnaní. V súčasnom období prišlo k zmene pomerov na strane oboch rodičov, otec vykonáva aktivačné práce a v poslednom mesiaci mu bola vyplatená suma 198,09 eur. Matka deti vo VT OS nie zamestnaná, nemá príjem. Maloleté deti M., navštevuje 6. ročník základnej školy, maloletá R. B. B. navštevujú 3. ročník základnej školy. Otec detí dostáva náhradné výživné na všetky deti vo výške 90 eur, ktoré je vyplácané príslušným oddelením ÚPSVaR Galanta.

Výživné určuje súd v čase vydania rozhodnutia. Pri rozhodovaní o zmene výživného je potrebné porovnať okolnosti dôležité pre určovania výživného tak v dobe skoršieho ako i predchádzajúceho určenia výživného.

Podľa § 28 ods. 1 písm. a/ ZR súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa. Podľa ods. 2 rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

V odseku 1 sa príkladmo vymedzuje obsah rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletému dieťaťu (na rozdiel od pôvodného pojmu rodičovských práv, ktorý pokrýval bez ďalšieho upresnenia a rodičovské povinnosti). Vymedzený obsah rodičovských práv a povinností zahŕňa v sebe najmä sústavnú a dôslednú starostlivosť o výchovu maloletého dieťaťa, o jeho zdravie, výživu a všestranný vývoj. Premietajú sa tu prvýkrát práva a povinnosti rodičov pri výchove maloletého dieťaťa, zakotvené v príslušných článkoch Dohovoru o právach dieťaťa, oznámeného pod č. 104/1991 Zb. V zmysle uvedeného Dohovoru rodičia sú povinní chrániť záujmy dieťaťa tak, aby sa v každom prípade zabezpečil jeho najlepší záujem (samozrejme uprednostnený pred záujmami rodičov, resp. niektorého z rodičov) ktorý musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, uskutočňovanej napríklad aj súdmi (čl. 3); rozvoj dieťaťa sa má zabezpečiť v najvyššej možnej miere (čl. 6 ods. 2), pričom výchova dieťaťa musí byť zameraná na rozvoj osobnosti dieťaťa, jeho nadania, rozumových a fyzických schopností, na prípravu na aktívny život v dospelom veku a podobne čl. 29)

S poukazom na Dohovor o právach dieťaťa, podľa článku 3 záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkolvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Štáty, ktoré sú zmluvou stranou Dohovoru, sa zaväzujú zabezpečiť dieťaťu takú ochranu a starostlivosť, aká je nevyhnutná pre jeho blaho, pričom berú ohľad na práva a povinnosti rodičov, zákonných zástupcov alebo iných jednotlivcov právne za neho zodpovedných, a robia pre to všetky potrebné zákonodarné a správne rozhodnutia.

Podľa článku 27 Dohovoru, štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, uznávajú právo každého dieťaťa na životnú úroveň nevyhnutnú pre jeho telesný, duševný, duchovný mravný a sociálny rozvoj. Rodič(ia) alebo iné osoby, ktoré sa o dieťa starajú nesú v rámci svojich schopností a finančných možností základnú zodpovednosť za zabezpečenie životných podmienok nevyhnutných pre rozvoj dieťaťa.

Podľa § 163 ods. 1, a 2 OSP., rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo na plnenie v splátkach možno na návrh zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov.

Podľa § 75 ods. 1, prvá veta Zákona č. 36/2005 Zb. zák. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1, prvá veta Zákona č. 36/2005 Zb. zák. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery.

Podľa § 62 ods. 1 až 5 Zákona č. 36/2005 Zb. zák. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihlada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihladne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 63 ods. 1, Zákona o rodine, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

Vykonaným dokazovaním, mal súd za preukázané, že od poslednej úpravy výživného v čase rozvodu manželstva prišlo k zmene pomerov na strane oboch rodičov. Zmena pomerov sa týka najmä toho, že otec detí bol v čase rozvodu nezamestnaný, poberal dávku v hmotnej núdzi vo výške 173,90 eur, matka detí začala od júla 2012 podnikáť ako SZČO a podniká aj v súčasnosti. V čase určovania výživného po rozvode manželstva mal súd za preukázané, že základnú školu navštevovala len M. a to 4. ročník, ostané deti nastúpili do 1. ročníka základnej školy. V súvislosti s nástupom do školy sa primerane zvýšili aj výdavky na deti, preto súd i napriek tej skutočnosti, že matka má i ďalšie deti na ktoré je povinná platiť výživné neakceptoval je návrh zvýšiť výživné o 10 eur, pretože takéto zvýšenie nezodpovedná najmä nákladom na školu maloletých detí, právu dieťaťa navštevovať školské výlety a tábory, a zúčastňovať sa na mimoškolskej činnosti najmä u mal. M., kde je nárast výdavkov najzreteľnejší. Súd mal za preukázané, že matka si neplaniť vyživovaciu povinnosť k deťom, otec pobera náhradné výživné a aj s ohľadom na vyjadrenie kolízneho opatrovníka považoval súd zvýšenie výživného na sumu uvedenú vo výroku za primerané.

Podľa názoru súdu je povinnosťou matky zvýšiť si legálne príjmy, pretože neobstojí tvrdenie, že nemá na platenie výživného, pričom sa nestará osobne ani o jedno z maloletých detí ktorým je matkou, pretože súd má za preukázané, že ďalšie deti sa nachádzajú v náhradnej osobnej starostlivosti jej matky, voči uvedeným deťom si taktiež plní vyživovaciu povinnosť len v minimálnej výške. Súd je toho názoru, že matka má povinnosť uprednostniť výdavky na deti, ktoré sú primerané ich potrebám a nie preferovať jeho tzv. neschopnosť platiť výživné. Matka si podľa názoru súdu zámerne znižuje svoju životnú úroveň

tým, že nevyužíva svoj podnikateľský potenciál na získanie dostatočne finančne výhodných zákazok a keďže nepreukázala súdu žiadne také dôvody, ktoré by jej z vážnych zdravotných dôvodov bránili získať legálne príjmy.

Vzhľadom na vyššie uvedené a preukázané skutočnosti súd zvýšil výživné matke na maloleté deti na sumu ktorú považoval za primeranú najmä tých dôvodov, že nie je ani v silách otca pri jeho vzdelaní zabezpečiť vyššiu životnú úroveň detí najmä s poukazom na osobnú starostlivosť o deti a tú skutočnosť, že spoločensky nie je rovnocenné postavenie rodičov vo vzťahu k osobnej starostlivosti o deti, kde sú preferované najmä matky aj s ohľadom na diskrimináciu v oblasti príjmov, ako vyplýva zo spoločenských štúdií.

Podľa § 163 ods. 1, OSP, rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo na plnenie v splátkach možno na návrh zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov. Matka nepreukázala súdu aké príjmy dosiahla od roku 2012, kedy začala podnikáť, otec preukázal vyplácanie dávky v hmotnej núdzi a následne príjmy aktivačných prác a poberanie náhradného výživného vo výške 30 eur mesačne.

Keďže zmena pomerov nastala u maloletých detí podaním návrhu na konanie, súd týmto dňom zvýšil vyživovaciu povinnosť na maloleté deti.

Keďže matka sa dostala s plnením výživné na všetky deti do omeškania, súd zaviazal matku doplatiť otcovi výživné vo výške 1100 eur, za obdobie od 20. 6. 2013 do 20. 4. 2015, teda 22 mesiacov po 50 eur mesačne a u maloletej B. B. R. taktiež za dobu 22 mesiacov vo výške 440 eur (22x20).

Súd vzhľadom na skutočnosť, že matka detí si neplní vyživovaciu povinnosť voči deťom, s deťmi sa nestýka, iným spôsobom na ich výživu detí neprispieva a ide o výživné, ktoré malo byť spotrebované deťmi rozhodol, že matka je povinná aj vzhľadom na životnú úroveň rodiny v ktorej deti žijú uložiť povinnosť zročné vyplatiť výživné celkom.

O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 146 ods. I písm. a/ OSP, keď žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č. 233/1995 Zb. zák. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a v znení a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.